

7.ÜNİTE

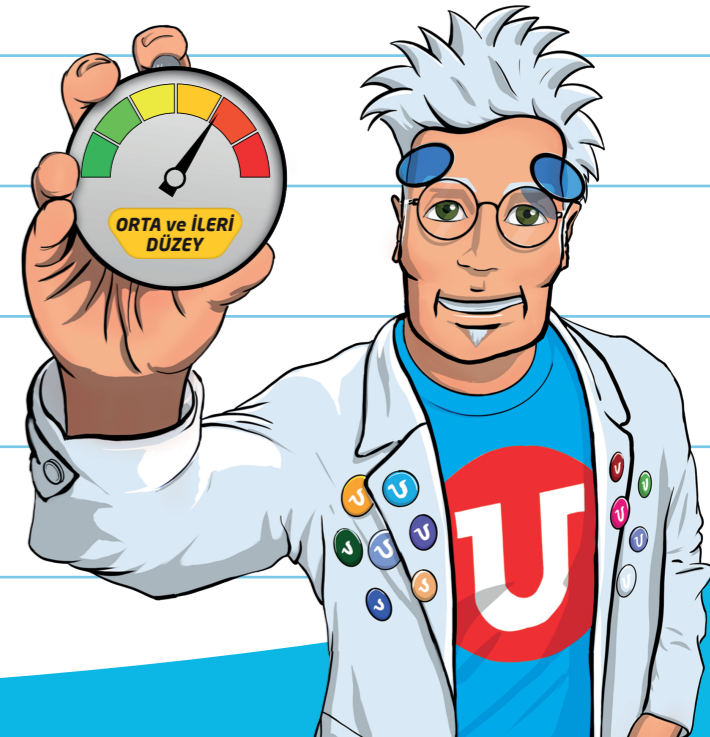
U

TYT Orta ve İleri Düzey Coğrafya Soru Bankası

Türkiye'de Doğal Afetler ve Etkileri

ERTAN VARLIK

TÜRKİYE'DE DOĞAL AFETLER VE ETKİLERİ

TÜRKİYE'DE DOĞAL AFETLER VE ETKİLERİ

DEPREM

HEYELAN

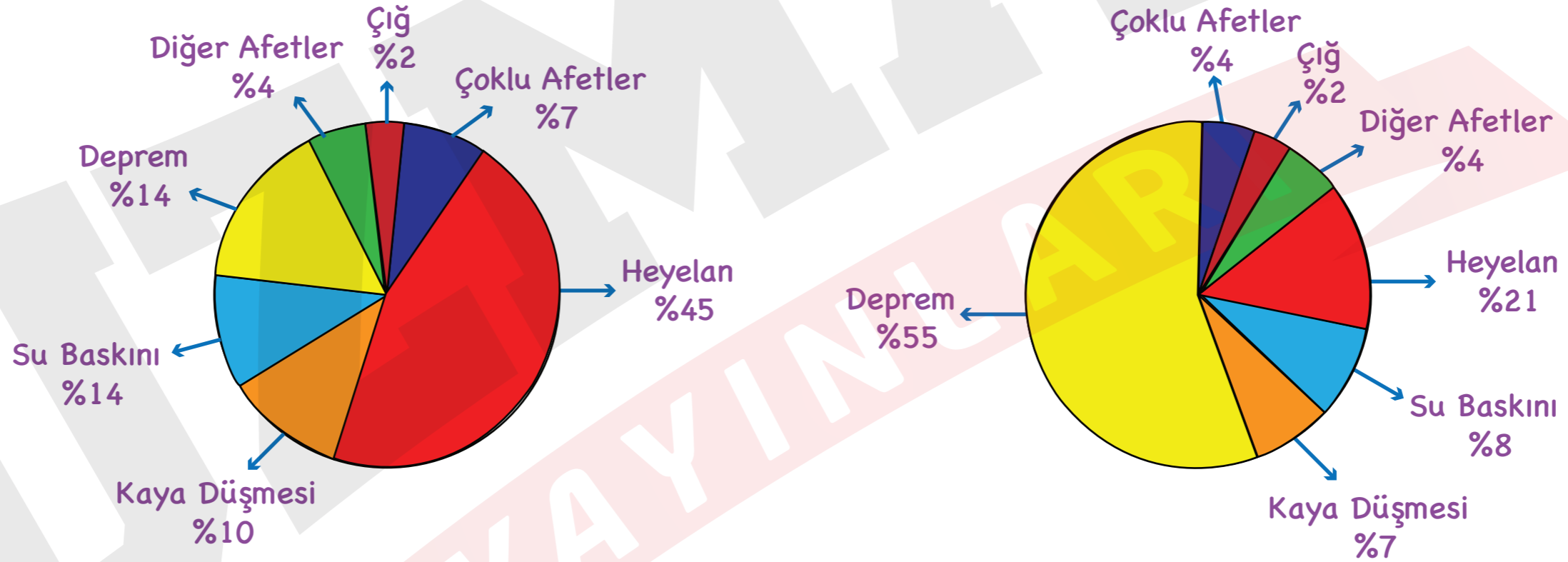
SU BASKINLARI

ORMAN YANGINLARI

ÇİĞ

İNSANLARIN DOĞAL ORTAMI KULLANMA ŞEKİLLERİ

- Ülkemizde meydana gelen afetler içinde sayı olarak en fazla olanı heyelandır. Afetlerden etkilenen insan sayısı bakımından deprem ilk sırada yer almaktadır.

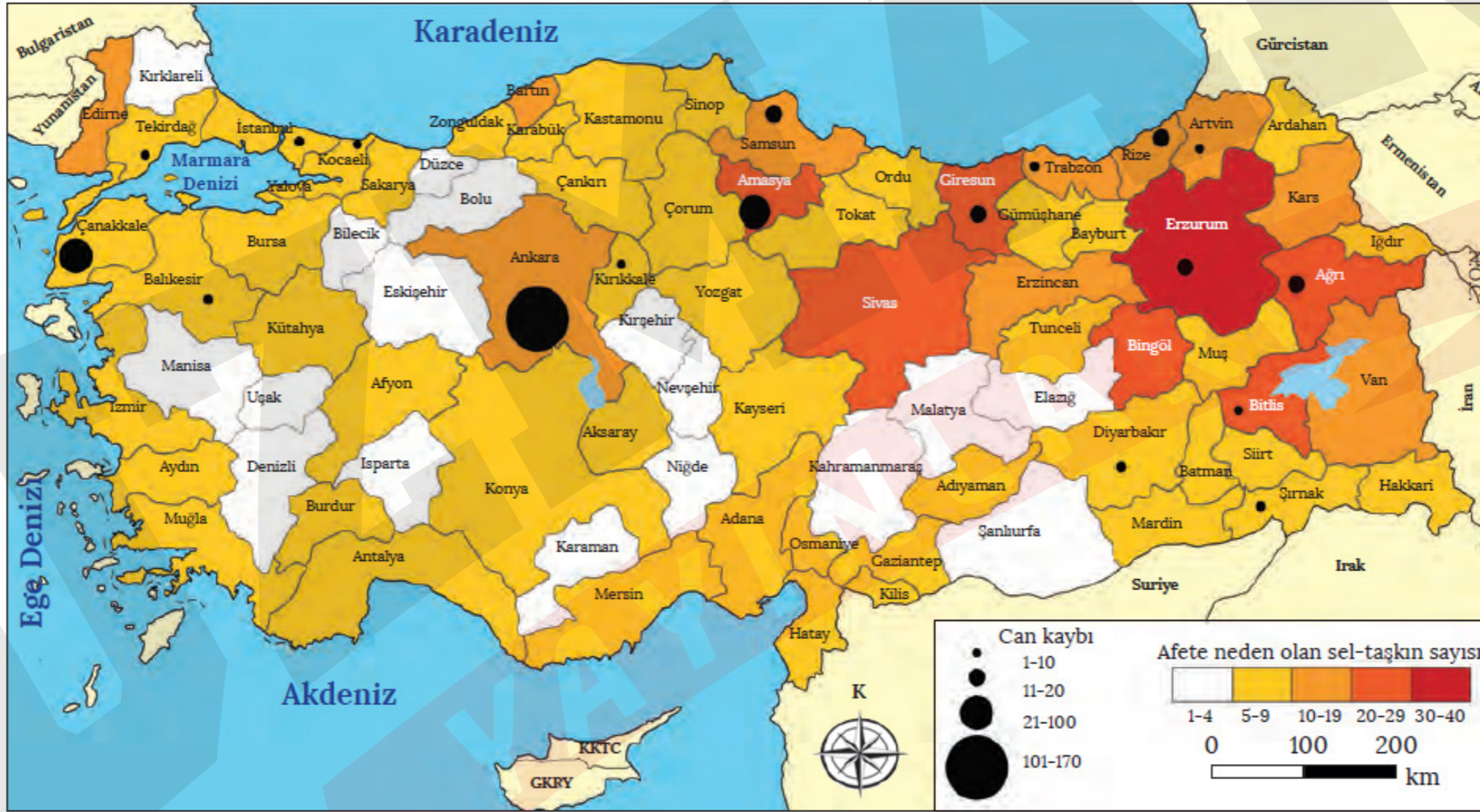
DEPREM

→ Türkiye'de etkisi bakımından en önemli depremler tektonik depremlerdir.

SU BASKINLARI

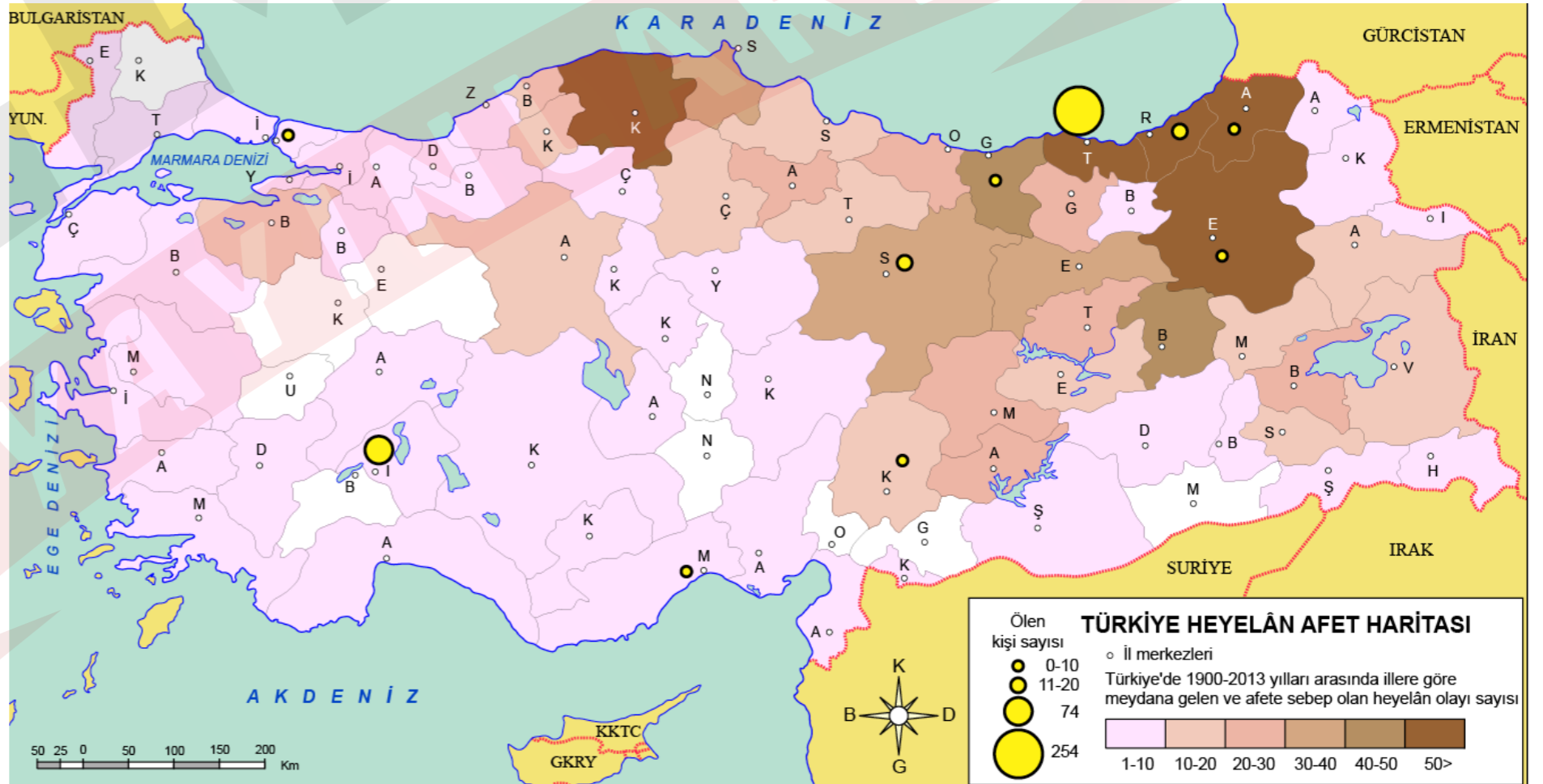
→ Bu tür olayların yaşanma nedenleri iklim koşulları, bitki örtüsünün tahrip edilmesi, yer şekilleri ve yanlış arazi kullanımınıdır.

1900 – 2013 YILLARI ARASINDA GERÇEKLEŞEN SU BASKINLARI VE CAN KAYBI

KÜTLE HAREKETLERİ (HEYELAN VE KAYA DÜŞMELERİ)

- Engebeli arazinin çok olduğu ülkemizde sıklıkla heyelan olayları gerçekleşmektedir.
- Ülkemizdeki heyelan olaylarının yarısından fazlası karların eridiği ve yağışların arttığı ilkbahar döneminde gerçekleşmektedir.
- Ülkemizde görülen afetlerden biri de kaya düşmesidir. Can ve mal kayıplarına neden olan bu tür olaylara ülkemizin büyük bir kısmında rastlanmaktadır. Kaya düşmesi olay sayısı ve olaydan etkilenen insan sayısı bakımından Kayseri ili, ilk sırada yer almaktadır.

Kaynak: T.C. Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (afad.gov.tr) © Haritanın tüm hakları saklıdır

cografyaharita.com R.SAYGILI 2014

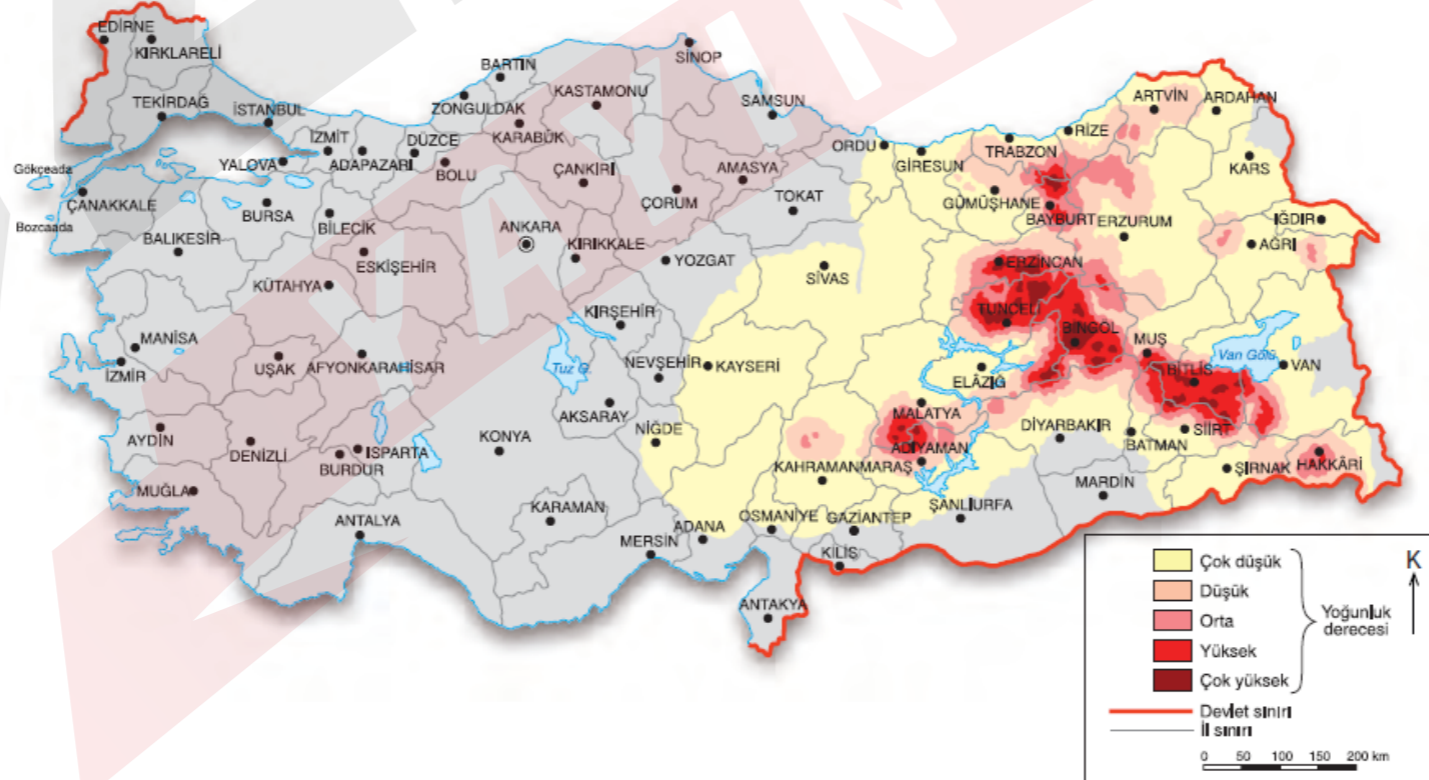

- Neden oldukları can ve mal kayıpları yanı sıra bitki örtüsünün tahrip olması, yerleşim birimleri ile yolların hasar görmesi ve tarım alanlarının verimsiz malzemelerle örtülmesi, kütle hareketlerinin diğer olumsuz sonuçlarıdır.

- Kütle hareketlerinin olumsuz sonuçlarını en aza indirebilmek için bu tür alanlara yerleşim birimi kurmamak mümkünse böyle yerlerden yol geçirmemek gerekir. Yolların tünellerden geçirilmesi, ağaçlandırma ve istinat duvarları yapılması, kütle hareketlerinden korunmanın başlıca yollarıdır.

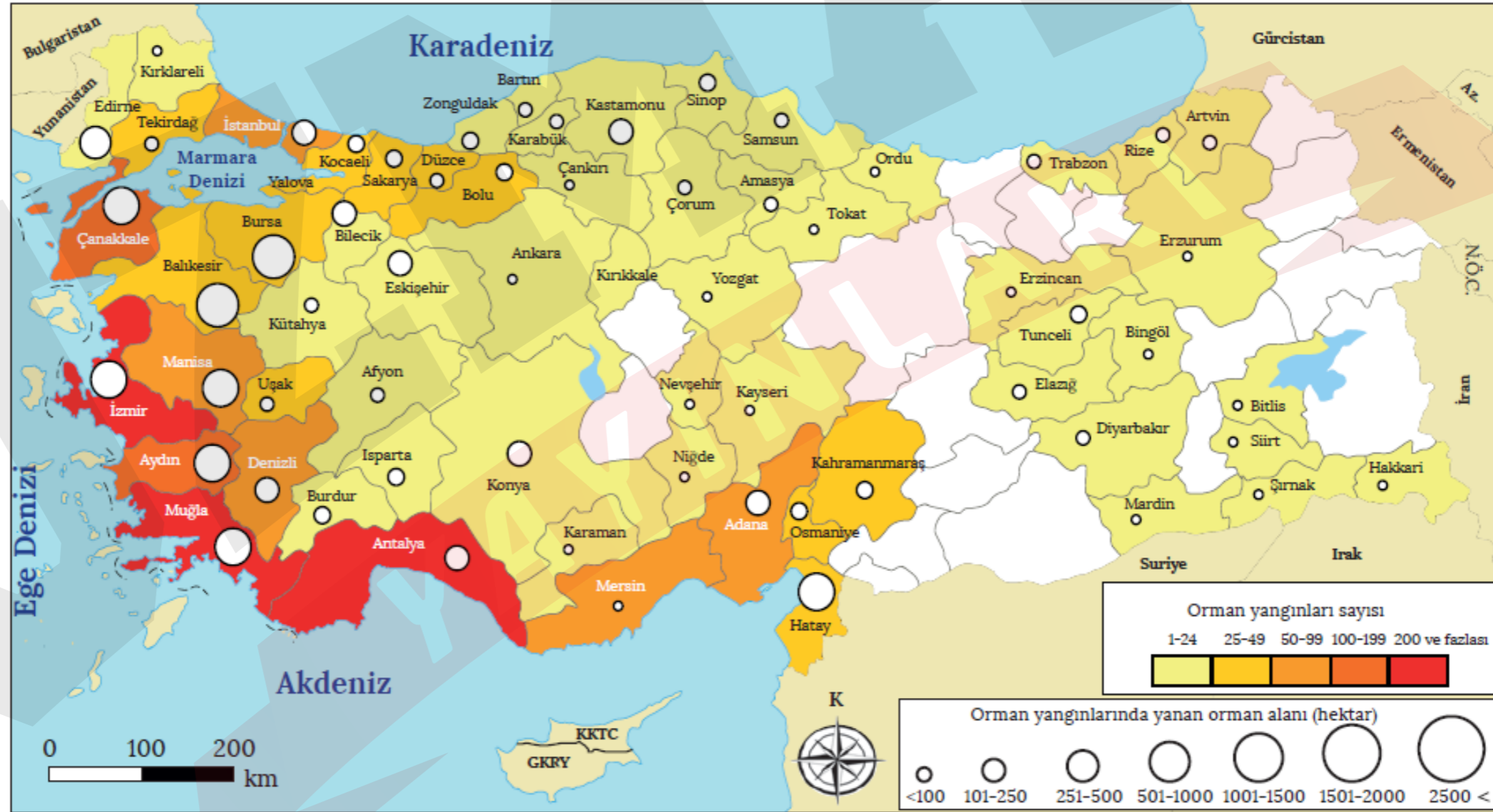
ÇİĞ

→ Eğimin ve kar yağışının fazla olduğu, bitki örtüsünden yoksun yamaçlarda çığ olayı daha fazladır.

ORMAN YANGINLARI

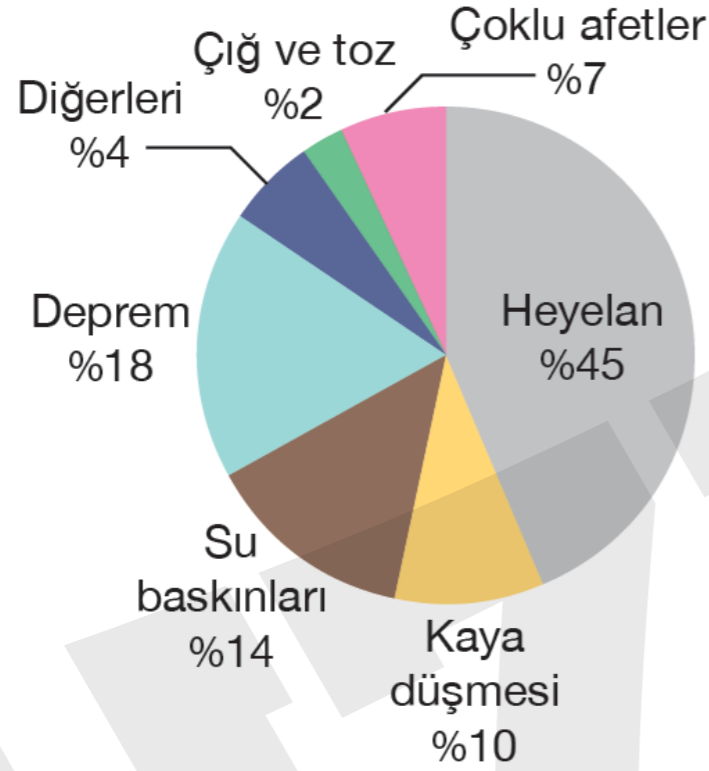
- Ülkemizde görülen orman yangınlarının %95'i insan kaynaklıdır. Yerleşim yeri ve tarım alanı oluşturmak kasıtlı yangınların başlıca nedenleridir.
- Ülkemizdeki orman yangınlarının %97'si haziran ile ekim ayları arasında gerçekleşmektedir. Ayrıca bu yangınların %88'i gündüz saatlerinde meydana gelmektedir.

Türkiye'de iller bazında gerçekleşen orman yangınları ve bu yangınlarda tahrip olan yaklaşık alan (AFAD, 1900-2013)

Örnek:

Ülkemizde meydana gelen afetler içinde sayı olarak en fazla olanı heyelandır.

Aşağıdakilerden hangisi heyelana neden olan durumlardan biri değildir?

- A) Killi toprakların bulunması
- B) Arazinin kalkerli olması
- C) Yağış ve kar erimelerinin fazla olması
- D) Eğimin fazla olması
- E) Tabakaların eğim yönünde uzanması

Örnek:

Türkiye’de meydana gelen orman yangınlarının çoğu Muğla, Antalya ve İzmir çevresinde yoğunlaşmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun en önemli nedenidir?

- A) Yaz mevsiminin sıcak ve kurak geçmesi
- B) Orman ağaçlarının çoğunu çam türlerinin oluşturması
- C) Şiddetli rüzgarın etkili olması
- D) Yangın söndürme uçaklarının yetersiz olması
- E) Arazinin engebeli olmasının yangın söndürme çalışmalarını zorlaştırması

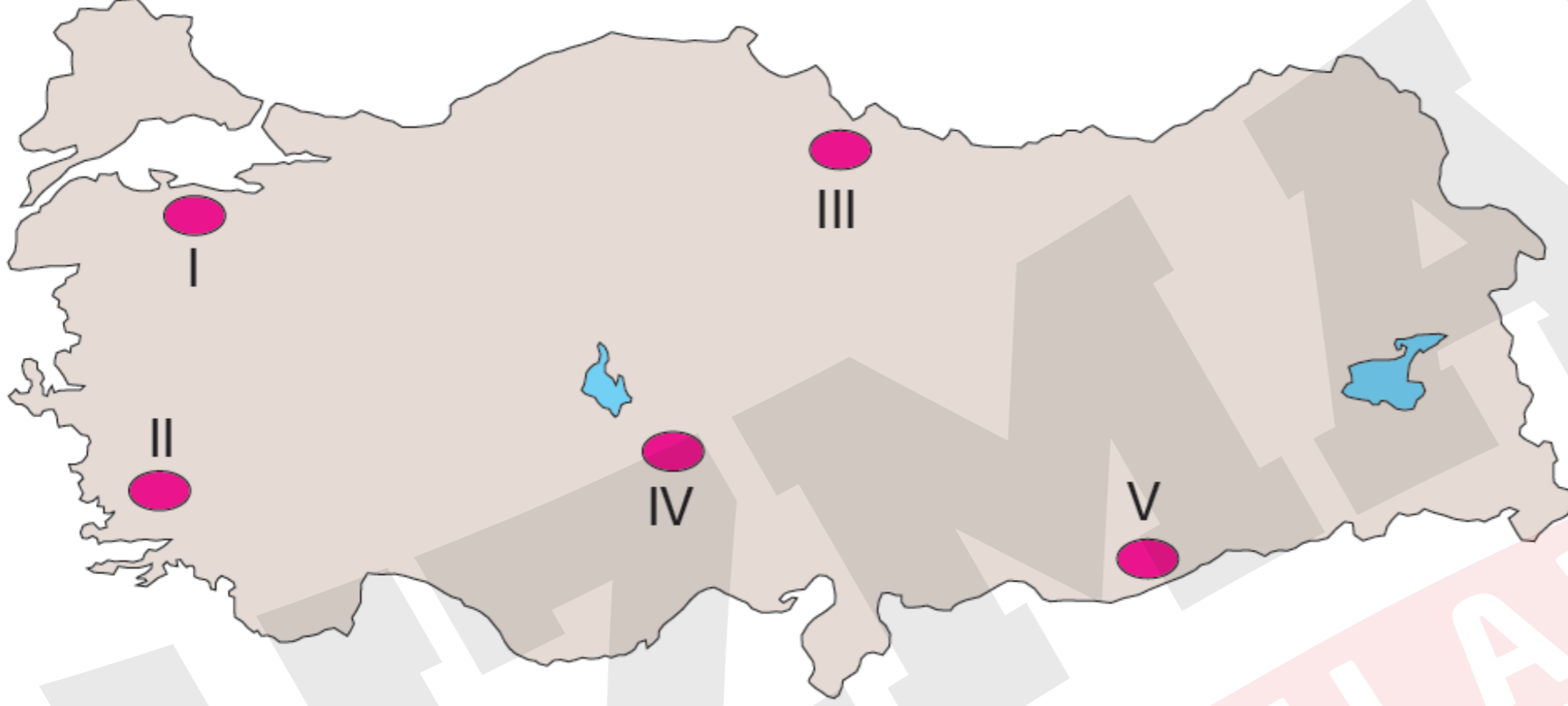
Örnek:

Doğal çevrenin aşırı ve bilinçsiz kullanılması sonucu pek çok sorun ortaya çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi buna örnek oluşturmaz?

- A) Bilinçsiz avlanma yöntemiyle denizlerde bazı balık türlerinin yok olması
- B) Toprağın zehirli kimyasallarla kirletilmesi
- C) Orman ve meraların yerleşim alanına dönüştürülmesi
- D) Aşırı su tüketiminin tatlı su kaynaklarını azaltması
- E) Volkanik patlamalarla atmosfere zehirli gazların salınması

Örnek:

Yukarıdaki haritada numaralandırılmış alanların hangilerinde rüzgar erozyonu diğer alanlardan daha fazla görülür?

A) I ve II

B) II ve III

C) III ve IV

D) III ve V

E) IV ve V

